

Filippiliklaroqa

Rosul Pawlus Filippi xəhiridiki jamaatka yazoqan məktup

¹ Əysa Məsihning qulliri bolqan Pawlus wə Timotiydin, Filippida turuwatqan, Məsih Əysada bolqan barliq mukəddəs bəndilərgə, yetəqilər wə hizmətqilərgə salam! □ ² Silərgə Huda'Atimiz wə Rəb Əysa Məsihtin mehır-xəpkət wə hatirjəmlilik ata qilinoyay! ■

³ Hərketim silərnı əsliginimdə mən Hundayimoqa təxəkkür eytimən, □ ■ ⁴⁻⁵ hərketim dua qılqinimda, silərnıng birinqi künidin tartip bğüngə kədər hux həwər hizmitigə bolqan həmkarlıqlıqlar tğpəylidin tohtimay xad-huramliq bilən silərgə dua-tilawət qiliwatimən; □

□ **1:1 «Əysa Məsihning qulliri bolqan Pawlus wə Timotiydin, Filippida turuwatqan, Məsih Əysada bolqan barliq mukəddəs bəndilərgə, yetəqilər wə hizmətqilərgə salam!»** — «yetəqilər» həm «hizmətqilər» toqruluk «qoxumqə söz»imizgə qarang. ■ **1:2** Rim. 1:7; 1Pet. 1:2. □ **1:3**

«Hərketim silərnı əsliginimdə mən Hundayimoqa təxəkkür eytimən,...» — baxqa birhil tərjimisi: «Silərnıng meni hərketimlik əsligininglar üqün rəhmət eytimən...». ■ **1:3** Əf. 1:15; Kol. 1:3; 1Tes. 1:2; 2Tes. 1:3. □ **1:4-5**

«...silərnıng birinqi künidin tartip bğüngə kədər hux həwər hizmitigə bolqan həmkarlıqlıqlar tğpəylidin tohtimay xad-huramliq bilən silərgə dua-tilawət qiliwatimən» — «silərnıng birinqi künidin tartip» — demək, Filippiliklarning Pawlustin hux həwərnı qobul qılqan künidin tartip. Hət yezilqan qaqda Pawlusning ular bilən bolqan «həmkarlıxixi» on yildin kəp bolqan.

⁶ qünki mening däl xuningoqa ixänqim kamilki, silärdä yahxi ixni Baxliouqi bu ixni taki Əysa Məsihning künigiqə kamalətkə yətküzüp tamamlaydu; □ ■ ⁷ mening həmminglar toqruluk xundak oylixim toqrudur; qünki mən kəlbingle didurmən; mən zindanda zənjirlənginimdimu wə hux həwərnı aqlioqinimdimu, dəlilliginimdimu *Huda manga yətküzgən* mehır-xəpkəttin silərmu ortak bəhrimən bolisilər. □ ■ ⁸ Mening Məsih Əysaning iq-baqrıda bolup silərnı xunqilik təlpünüp

□ **1:6 «Silärdä yahxi ixni Baxliouqi bu ixni taki Əysa Məsihning künigiqə kamalətkə yətküzüp tamamlaydu»**

— «Əysa Məsihning küni» bolsa Məsih dunyaoqa kaytip kelidioqan, jamaətnı özige qobul qilidioqan künidur. «Koxumqə sez»imizni körüng. ■ **1:6** Yh. 6:29; 1Tes. 1:3. □ **1:7**

«qünki mən kəlbingle didurmən» — baxqa hil təjimişi: «qünki silər mening kəlbim didursilər». Lekin bizningqə bizning təjimişimiz toqrudur; xundak boləqanda ayətning omumiş mənisi: — Ularning «Pawlusqa kəlbidin orun bərgini» wə xuningdək türmidə boləqan həjritidin qıkkanlıqı, hər jəhəttin ularning hizməttə Pawlusqa xerik boləquqılarning barlıqını, Pawlusqa nisbətən ularning həkikişy etiqađqılar ikənlikini ispatlaydu. **«mən zindanda zənjirlənginimdimu wə hux həwərnı aqlioqinimdimu, dəlilliginimdimu Huda manga yətküzgən mehır-xəpkəttin silərmu ortak bəhrimən bolisilər»** — buning mənisi bəlkim: (1) Filippidiki qerindaxlarning türmidə yatqan Pawlusqa yardəm berip uni rioqbətləndürüxi wə hux həwərnıng yolıda uning bilən ortak japa tartixqa təyyar boluxi Huda mehır-xəpkəttini ularda mol yürğüzüxi, yaki (2) ularning xundak qilixi Hudaning Öz mehır-xəpkəttini ularoqa tehimu mol yaqduruxining səwəbi boləqan. İkkilisişning mumkinqilixi bar boləqını bilən bizningqə ikkinqisi ehtimaloqa yeqındur. ■ **1:7** Əf. 3:1; 4:1; Kol. 4:3,18; 2Tim. 1:8.

seoqinoqanlikimoqa Huda Ozi guwahqidur.■

⁹ Mening dua-tilawitim bolsa, silarning muhobbitinglarning hertərəplimə bilim wə ətraplik sawat bilən yorutulup tehimu exip taxkayki, ¹⁰ silər nemə ixlarning əwzəl ikənlikini pərək etələydiqan bolup, Məsihning künidə pak-diyənətlik, əyibsiz bolisilər□ ¹¹ həmdə Əysa Məsih arkilik bolqan, Hudaning xan-xəripi həm mədhiyisini elip kelidiqan həkkaniylikning mewisi bilən toldurulisilər.

¹² Birək silərgə xuni həwərləndürməkqimənki, i qerindaxlar, mening bu əhwalim əməliyətə hux həwəarning tehimu kəng tarkilixi üqün türtkə boldi; ¹³ Qünki mening kamilixim Məsih üqün ikənliki imperator ordisidiki qarawulhanidikilərgə wə baxka həmməyləngə ayan boldi.□

¹⁴ Xuning bilən qerindaxlarning kəpinqisi mening kamilixim tüpəylidin Rəbgə tayinip *Hudaning* söz-kalamini qorqmay sözləxkə

■ **1:8** Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 1:23; 11:31; Gal. 1:20; 1Tes. 2:5; 1Tim. 5:21; 2Tim. 4:1. □ **1:10** «... xundakla silarning nemə ixlarning əwzəl ikənlikini pərək etələydiqan bolup, Məsihning künidə pak-diyənətlik, əyibsiz boluxunlar...»

— «Məsihning küni» toqruluk 6-ayəttiki izahatni kərüng. «Qoxumqə söz»imiznimu kərüng. □ **1:13** «mening kamilixim» — grek tilida «mening baq-zənjirlirim». «**imperator ordisidiki qarawulhana**» — grek tilida «praytorium» degən söz

Qəysərning ordisidiki məlum bir kismni kərsitidu. «Praytorium»oqa imperatorni mudapiə qiloquqilar bolqan Rim imperiyəsining əng hil ləxkərliri jaylaxkan; xu yər yənə Rim imperiyəsining hərəkəysi əlksidiki waliylarning bax xtabi idi. Xunga Pawlusning bu yərdə «baxka həmməylən» degini bəlkim ləxkərlərnəni həm Rimda turuwatқан barlıq waliylarnimu kərsitidu.

tehimu jür'atlik boldi; □ ■ 15 dər wəkə, bəziliri həsət kılıp yaki rikabətlixip, bəziliri aq kəngüllük bilən Məsihni jakarlaydu; 16 keyinkiliri bolsa bər hək muhəbbəttin, mening hux həwərnı aqlap ispatlixim üçün muxu yərgə koyuloqanlikimni bilgənlikidin xundak qilmakta; □ 17 Aldinkiliri bolsa qin kənglidin əməs, bəlki xəhsiyətqilikidin, mening zənjirləngən dərdimgə dərd qoxmaqqi bolup xundak qilmakta. □

18 Əmdi bularoqa nemə degülük? Qandakla bolmisun, toqra niyəttin bolsun sahtilikdin bol-sun, ohxaxla Məsih jakarlinidu; mən xuningoqa xadlinimən; bər hək, dawamlik xadliniwer-imən. 19 Qünki dualiringlar wə Məsih Əysaning Rohining kuwwətlixı arkilik bu ixlar nijat-qutkuzuluxumoqa mədət bolidu dəp bilimən,

□ 1:14 «Xuning bilən kerindaxlarning kəpinqisi mening kamilixim tūpəylidin Rəbgə tayinip Hudaning səz-kalamini qorqmay səzləxkə tehimu jür'atlik boldi...» — demək, kəp kerindaxlar: «Pawlus hətta Kəysərnıng ordısında turupmu Hudaning səzini qorqmay səzləwatқан yərdə, mən sirtta ərkin turup uni jakarlaxta nemidin qorqqantim?» dəp jür'atlinidu.

■ 1:14 Əf. 3:13; 1Tes. 3:3. □ 1:16 «muxu yərgə koyuloqanlikim» — «koyuloqanlikim» — Həmmigə Qadir tərıpidin, əlwəttə. □ 1:17 «aldinkiliri bolsa qin kənglidin əməs, bəlki xəhsiyətqilikidin, mening zənjirləngən dərdimgə dərd qoxmaqqi bolup xundak qilmakta» — xundak kerindaxlar bəlkim: «uluq rosul Pawlus türmidə kamaqlıq, bizgə pürsət kəldi» dəp, jamaətlər arısında öz dangkini qıqarmaqqi, əzliri «rosullarning paaliyətliri» boluwal-maqqi boləqanlardur.

□ ■ 20 — demək, təkəzzalığım wə ümid-istikim boyiqə heq ixta hijalətgiliktə qalmastin, tirik yaki ölük bolay, hərdaim boləninidək həzirmu toluq jasarət bilən Məsih tenimdə uluəqlansun!

□ ■ 21 Qünki manga nisbətən həyatimning əzi Məsihdur, ölüx bolsa tehimu paydiliktur.

22 Jenim tenimdə qalsa, əmdi nesiwəm yənə mewilik hizmət bolidu; lekin qaysisini əwzəl bilip talliweliximni bilməywətimən; 23 mən həyat bilən mamat otturisida kişilip qaldim; qünki bu dunyadin ayrilip, Məsih bilən billə boluxka intizarmən — bu ix ziyadə əwzəldur; 24 əmma silər üqün jenimning tenimdə qelixi tehimu zərürəqu dəymən.□

25 Əmdi buningəya ixənqim kamil bolup, silərnin etiqadta aləya ilgirilixinglar həm xad-huram boluxunglar üqün mən silər bilən billə qelip dawamlıq turimən dəp bilimən;

□ **1:19 «Qünki dualiringlar wə Məsih Əysaning Rohining qıwwətlıxi arqılık bu ixlar nijat-qutkuzuluxmoqa mədət bolidu dəp bilimən...»** — «mening nijat-qutkuzuluxum» — bəzi alimlar bu sözləni «türmidin qutkuzulux» yaki bolmisa «meni ölüm arqılık jənnətkə yətküzüx» dəp qüxinidu; bizningqə bu sözlər qoqum təwəndiki 20-ayət bilən baqlıqtur. 20-ayəttə «nijat-qutkuzulux»ning əməliyəttə nemə ikənliki kərisitilidu. «Qoxumqə sez»imizni kəring. ■ **1:19** 2Kor. 1:11.

□ **1:20 «təkəzzalığım wə ümid-istikim boyiqə heq ixta hijalətgiliktə qalmastin... »** — «heq ixta hijalətgiliktə qalmastin...» bəlkim Məsihning wəkil süpitidə Uningəya heqkəndəq daə qəltürməslıknı kərsitidu. ■ **1:20** Rim. 5:5.

□ **1:24 «əmma silər üqün jenimning tenimdə qelixi tehimu zərürəqu dəymən»** — 21-25-ayətlər toəqrulıq «kirix sez»imizni kəring.

□ 26 xuning bilən mening silərgə yənə həmrəh bolənim wəjidin mən arqilik Məsih Əysada pəhirlinip təntənə qilixinglar tehimu ziyadilixidu!

27 Pəkət özünqlarni Məsihning hux həwirigə layik tutunglarki, mən yeninglaroqa berip silər bilən didarlxqandimu, silərdin ayriloqandimu, ixliringlardin anglaydiqinim silərnin bir roh bir janda bolup qing dəssəp turup, hux həwərdiki etiqadning yolida kürəxkə intiliwatqininglar, □ ■ 28 xundakla qarxi qikkuqilarning heqkandak wəhimiliridin patiparak bolup kətmigininglar bolsun; silərdiki bu oqəyrət, ularoqa halakətning bəlgisi, silərgə bolsa kutkuzuluxunglarning alamiti, xuningdək alayitən Hudadin kəlgən bir

□ 1:25 «Əmdi buningoqa ixənqim kamil bolup, silərnin etiqadta aloqa ilgirlixinglar həm xad-huram boluxunglar üqün mən silər bilən billə kelip dawamlıq turimən dəp bilimən» — Pawlusning türmidin qayta qikqanliki toqruluk «kozumqə sez»imizni kerüng. □ 1:27 «özünqlarni Məsihning həwirigə layik halda tutunglar» — grek tilida «özünqlar Məsihning həwirigə layik halda puqra bolunglar» degən sez bilən ipadilinidu. Filippidikilər bolsa «rimlik puqralar» dəp hesablinip, alahidə imtiyazlik idi. Pawlusning puritip eytməqçi boləqini «Əzünqlarni əxtiki puqralaroqa layik halda tutunglar» degənliktur. ■ 1:27 Yar. 17:1; 1Kor. 7:20; Əf. 4:1; Kol. 1:10; 1Tes. 2:12; 4:1.

alaməttur; □²⁹ Qünki Məsihtə yolida silərgə pəkət Uningoqa ixinixnila əməs, yənə Uning üqün horlukqa uqraxmu nesiwə kilinglondur.
³⁰ Qünki silər ilgiri məndə kərgininglardək wə xuningdək hazır angliqininglardək mən yolukқан күрəxkə silərmu yolukmaktisilər.□

2

¹ Əgər əmdi Məsihtə rioqbət bar deyilsə, muhəbbətning təsəllisi bar deyilsə, Rohning sirdaxliki bar deyilsə, kəlbədə iq aqritixlar həm rəhimdillik bar deyilsə, □²⁻³ — əmdi ohxax bir oy-pikirdə bolup, bir-biringlaroqa

□ **1:28 «silərdiki bu oqəyrət...»** — grek tilida «bu ix...». Baxқа mumkinqiliki barki, «bu ix» qarxi qikkucuilarning qarxilikining özini kərsitidu. **«...ularoqa halakətning bəlgisi, silərgə bolsa kutkuzuluxunglarning alamiti, xuningdək alayitən Hudadin kəlgən bir alaməttur»** — baxқа birhil təjimisii: «...ularoqa halakətning bəlgisi, silərgə bolsa kutkuzuluxunglarning alamiti, (xuningdək) kutkuzuluxunglarning Hudadin bolqanlikiqoqa bir alaməttur».

□ **1:30 «.. silər ilgiri məndə kərgininglardək wə xuningdək hazır angliqininglardək mən yolukқан күрəxkə silərmu yolukmaktisilər»** — demək, (1) etiqad üqün ziyankəxlikkə yolukux; (2) xübhisizki, hərhil jin-xəytanlar tərpidin kəlgən hujumoqa uqrax («rohıy күрəx — «Əf.» 6:10-18ni kəring). □ **2:1 «Əgər əmdi Məsihtə rioqbət bar deyilsə, muhəbbətning təsəllisi bar deyilsə, Rohning sirdaxliki bar deyilsə, kəlbədə iq aqritixlar həm rəhimdillik bar deyilsə, ...»** — grek tilida muxu ayəttiki «əgər» daim retorik xəkildə ixlitilip «əgər..wə dərwəkə (xundak) bolidu» degən mənini bildüridu. «Roh» bolsa Hudaning Rohini kərsitidu. «Kəlbədə» əsli grek tilida «iq-qarnida», «iq-baqrida».

ohxax muhəbbəttə baolinip, bir jan bir niyəttə bolup, aranglarda heq ix rikabəttin yaki kuruk xəhrətpərəsliktin bolmisun; əksiqə, oy-hiyalinglarda kiqik peillik bolup hərbinglar baxkilarni özünglardin yukiri dəp bilinglar; xundak bolqanda xad-huramlikimni kamil kilisiler. ■

⁴ Hərbinglar pəkət öz ixliringlaroqa kəngül bəlüp qalmay, bəlki baxkilarningkigimu kəngül bəlünglar. ■ ⁵ Məsih Əysada bolqan oy-pozitsiyə silərdimu bolsun: — ■

⁶ U Hudaning tip-xəklidə bolsimu,

Əzini Huda bilən təng kilixni olja kilip tu-tuwalmidi; ■

⁷ Əksiqə, U Əzidin həmmiini kurukdidi,

Əzigə kulning xəklini elip,

Insanlarning siyaxioqa kirip, insaniy təbiəttin

■ **2:2-3** Rim. 12:16; 15:5; 1Kor. 1:10; Fil. 3:16; 1Pet. 3:8; Rim. 12:10; 1Pet. 5:5. ■ **2:4** 1Kor. 10:24; 13:5. ■ **2:5** Mat. 11:29; Yh. 13:15; 1Pet. 2:21; 1Yuha. 2:6. ■ **2:6** 2Kor. 4:4; Kol. 1:15; Ibr. 1:3.

ortaqdax bolup, □ ■

⁸ Özini tōwən qilip,
Hetta ölümgiqə, yəni kresttiki ölümgiqə
itaətmən boldi; ■

⁹ Xunga Huda Uni intayin yukiri kōtūrūp
mərtililik qildi,
Uningoqa hərqandax namdin üstün bolōan
namni beoqixlidiki, ■

¹⁰ Əysaning namioqa asmanlarda, yər yūzidə
həm yər astida barliq tizlar pūkūlūp, ■

¹¹ Huda'Atioqa xan-xərəp kəltūrūp hərbir til
Əysa Məsihning Rəb ikənlikini etirap qilidu. □ ■

□ **2:7** «... **Özini Huda bilən tēng qilixni olja qilip tutuwalmidi (6-ayət), əksiqa, U Özidin həmmi qurukdidi,...**» — baxqa birhil tərjimisi: «... Özini Huda bilən tēng turiwerəy dəp turuwalmayla, Özindin həmmi kutukdidi,...». «**Əksiqa, U Özidin həmmi qurukdidi, Özigə kulning xəklini elip, İnsanlarning siyaqioqa kirip, insaniy təbiəttin ortaqdax bolup,...**» — bu ayət bəlkim Injil iqidə mənisi əng qongqur jümlilərdin biridur. «İnsanlarning siyaqioqa kirip, insaniy təbiəttin ortaqdax bolup» degən ibarilər xūbhisizki, Məsihning hər jəhəttin insan bolup, toluq insanning təbiitidə bolōanliqini kōrsitidu. Pəqət uning təbiitidə heq gunah yok idi. «İnsaniy təbiət» grek tilida «insaniy «shema»» dəp ipadilinidu, insanning təbiiti wə «asasiy qurulus»ini kōrsitidu. «U Özini qurukdidi» toqruluk «koxumqə sōz»imizni kōrüng. ■ **2:7** Zəb. 8:5; Mat. 20:28; Luqa 22:27; Yh. 13:14. ■ **2:8** Ibr. 2:9,14,17; 4:15; 12:2. ■ **2:9** Ros. 2:33; Ibr. 1:4. ■ **2:10** Yəx. 45:23; Rim. 14:11. □ **2:11** «**Huda'Atioqa xan-xərəp kəltūrūp hərbir til Əysa Məsihning Rəb ikənlikini etirap qilidu**» — demək, Məsih Əysaqa beoqixlanōan nam «Rəb»dur. U əsli Őzi Rəb bolup (məsilən, «Luqa» 2:11), U ərxlərgə kōtūrūlginidə Huda'Atisi Őzining Uningdin bolōan hursənlikini bildūrūp qaytidin Uni «Rəb» dəp eni qakarliōan. «Yəx.» 45:23ni kōrüng. ■ **2:11** Yh. 13:13; 1Kor. 8:6; 12:3.

¹² Xuning bilən, əy sөyümlüklirim, silər həmixə itaət kılöqninglardək, pəkət mən yeninglarda bolöqnimdila əmäs, bəlki həzirkidək mən silərdin neri bolöqanda tehimu xundak itaət bilən əyminixtə, titrigən həlda öz nijatinglarni hərtərəpkə tətbiqlaxka intilinglar. ¹³ Qünki Hudaning güzəl həhixi boyiqə silərnin iradə tiklixinglaroqa wə xuningdək uni əməlgə axurux-unglarda iqinglarda ixliguqi Uning Özidur.■

¹⁴ Həmmə ixlarni öqdungximay yaki talax-tartix kilmay kilinglar; ■ ¹⁵ xuning bilən silər əyibsiz, sap dillik bolup, bu dəwrdiki tətür, əsəbbiy adəmlər otturisida yaxap, ularning arisida dunyaoqa yorukluk bərgüqilərdək parlap, Hudaning daqsiz pərzəntliri bolisilər; ■ ¹⁶ xuningdək həyatning sөz-kalamini sunup bərgüqi bolöqininglar töpəylidin, mən silərdin Məsihnin günidə bikar yügürməptimən, bikar japa tartmaptimən dəp pəhirlinip təntənə kılaylaydioqan bolimən.□ ■

¹⁷ Hətta mən «xarab hədiyə» süpitidə etikadinglardiki qurbanlik həm hizmət-ibadətning üstigə quyulsammu, mən xadlinimən, xundakla silər bilən billə

■ **2:13** 2Kor. 3:5. ■ **2:14** Rim. 12:17; 1Pet. 2:12; 4:9.

■ **2:15** Pənd. 4:18; Mat. 5:14. □ **2:16**

«həyatning sөz-kalamini sunup bərgüqi bolöqininglar töpəylidin...»

— «həyatning sөz-kalami» — mənggü həyat toqruluk sөz, əlwəttə. Baxka birhil tərjimisi: «həyatning sөz-kalamini qing tutqininglar töpəylidin,...». Ləkin yukiriki 15-ayəttə Filippilik kərindaxlar «yorukluk bərgüqi» dəp ataloqan bolöqaqka, muxu yərdə «(silər)... (Hudaning) həyatning sөz-kalamini sunup bərgüqi bolöqininglar» dəp tərjimə kılixni toqra kərimiz.

■ **2:16** 2Kor. 1:14; 1Tes. 2:19.

ortaq xadlinimən. □ ■ 18 Silermu ohxax yolda xadlinisilər wə mən bilən billə ortaq xadlinixinglar kerək. □

19 Lekin mən Rəbdə pat arida Timotiyni yeninglaroqa əwətixni ümid qilimənki, əhwalinglarni anglap mənmu hux bolsam; ■ 20 qünki yenimda uningoroqa ohxax, dilimiz bir boləqan, ixliringlaroqa qin dilidin kəngül bəlgüqi baxka adəm yoqtur. 21 Qünki həmmə adəm Əysa Məsihning ixliroroqa əməs, bəlki əzining ixliri bilən xuoqullinixka intilidu; ■

□ 2:17 «Hətta mən «xarab hədiyə» süpitidə etiqadinglardiki qurbanliq həm hizmət-ibadətning üstigə quyulsammu, mən xadlinimən, xundakla silər bilən billə ortaq xadlinimən» — Pawlus yukirida 1:25-26də «silər bilən yənə didarliximən» dəydu, əlwəttə. Lekin u öltürülsimu, məyüslənməytti yaki heq həsrət tartmaytti, əksiqa xu səwəbtin xadlinatti; wə əgər xundak ix bolsa, ularnimu uning bilən billə ortaq xadlinixka riqbətləndürətti. ■ 2:17 2Kor. 7:4. □ 2:18 «Silermu ohxax yolda xadlinisilər wə mən bilən billə ortaq xadlinixinglar kerək» — 17-18-ayət üstidə: Təwrat dəwridiki ibadət tüzümidə, «köydürmə qurbanliq» qiləqanda, qurbanliq qurbangahka qoyuləqanda uningoroqa «ax hədiyə» qoxuluxi kerək, andin ularning üstigə «xarab hədiyə» quyuluxi kerək idi. Muxu yərdə Pawlus tolimu kəmtərlik bilən Filippidiki etiqadqilarning qiləqan hizmət-ibaditini muhim qurbanliqka, əzining yekinda ehtimalliqi boləqan öltürüluxi yaki türmidə əzini jamaət üqün pida qiliwatqanliqini bir «xarab hədiyə»gə, yəni ularning qong qurbanliqi üstigə toluklaydiəqan pəkət qoxumqə bir «xarab hədiyə»gə ohxitidu. Qaytidin dəymiz: U öltürülsimu, məyüslənməytti yaki heq həsrət tartmaytti, əksiqa xu səwəbtin xadlinatti; wə əgər xundak ix bolsa, ularnimu uning bilən billə ortaq xadlinixka riqbətləndürətti. ■ 2:19 Ros. 16:1; Rim. 16:21; 1Tes. 3:2. ■ 2:21 1Kor. 10:24; 13:5.

²² əmma silər uning salahiyitini, uning hux həwəning hizmitidə huddi atisoqa həmrah bolup ixləydiqan balidək mən bilən birgə mehnət singdürgənlikini bilisilər. ²³ Əmdi akiwitimning kəndək bolidiqanlikini enik bilgən haman, uni dərhal mangduruwetixni ümid qilimən; ²⁴ əmma özümning yeninglaroqa pat arida baridiqanlikimoqa Rəb arkilik ixənqim bar.

²⁵ Əmma buningdin awwal mening kərindixim, hizmətdixim həm səpdixim bolqan, silərnin əlqinglar həm həjitimdin qikqan qurbanlik yardiminglarni yətküzgüqi Epafroditni yeninglaroqa əwətixni zərür taptim, □ ²⁶ qünki u həmninglaroqa seqinip təlpüngənidi həm silərnin uning kesəl həlidin həwər tapqininglar tūpəylidin azablandı. ²⁷ U dərwəkə kesəl bolup əjəlgə yekinlixip qaldı; ləkin Huda uningoqa rəhim kildi; həm mening dərdimning üstigə dərd bolmisun dəp yaloquz uningoqila əməs,

□ **2:25 «mening kərindixim, hizmətdixim həm səpdixim bolqan, silərnin əlqinglar həm həjitimdin qikqan qurbanlik yardiminglarni yətküzgüqi Epafrodit»** — «səpdixim» — Pawlus bilən rohıy kürəxtə ortaq jəngqi, əlwəttə. «Əlqinglar» grek tilida «apostolos». Bu səznin mənisi «əwətilgən kixi», «əlqi» yaki «rosul» bolidu. Muxu yərdə biz «əlqi» dəp tərijimə qilqinimiz bilən, mumkinqiliki barki, Pawlus Epafroditning rosulluq hizmiti bar bolidu, dəp kərsitixi mumkin.

balki mangimu rəhim kildi. □ 28 Xuningdək uning bilən yənə kərüxüp xadlinixinglar wə xundaqla özümgə nisbətən dərdirimni azaytix üqün uni tehimu jiddiy yoləa salmaqçimən. 29 Əmdi uni xad-huramlıq bilən Rəbdə qobul qilinglar həm uningdək adəmlərgə hərmət qilinglar; ■ 30 qünki u Məsihning hizmitini dəp, silərnıng manga kılməqçi boləan yardimınglarnı bejirıxtə yolukqan boxlukni toldurup əjəlgə yüzlinip, əz jenini təwəkkül

□ 2:27 «U dər wə kə kesəl bolup əjəlgə yekınlıxıp kəldi; ləkin Huda unıngə rəhim kildi; həm mənıng dər dımning üstıgə dərd bolmısun dəp yaləuz unıngə əməs, balki mangımu rəhim kildi» — «Huda... yaləuz unıngə əməs, balki mangımu rəhim kildi» degən səz bırıhıl gunəhni kərsətkən bolsa kərək. Təwəndıki 28-30-ayətlərgə qarıəanda, Epafrodıt Pawlusqə jamaətnıng sowəıısını yətküzüp barıdıəan yolda kesəl boldı. U bəlkım yolda kesəl bolup qaləan. U Pawlusning kəxıəə yetıp berıxqə aldırıp əz kesılı bilən həq kari bolmıy aləə bastı, xuning bilən u tehımu eəqır kesəl bolup «əjəlgə yekınlıxıp kəldi». Pawlus, unıng bu kıləınını bırıhıl təwəkkülqılık, aqılənə ıx əməs dəp oylıxı mumkın. Huddı Pawlus, Huda «uningə rəhim kılıp» sakayttı, xundaqla «manga rəhim kildi» — qünki Epafrodıt mənıng wəjəmdın xundaq kildi, degəndək. Undək degınımız bilən, Huda bızgə jamaət üqün xundaq təwəkkül kılıxqə təyyar boləan adəmələrnı əwətsun! ■ 2:29 1Kor. 9:14; Gal. 6:6; 1Tes. 5:12; 1Tim. 5:17; İbr. 13:17.

kildi. □

3

¹ Ahirida, əy kərindaxlirim, Rəbdə xadlininglar! Bularni silərgə kayta yezix mən üqün awariqilik əməs, bəlki silərgə amanlık elip kelidu. ■

² Itlardin həzi bolunglar, yamanlık kılouqııldardin həzi bolunglar, «tilim-tilim kəsküqılər»din həzi bolunglar! □ ■

□ **2:30 «u Məsihning hizmitini dəp...»** — grek tilida: «u hizmət dəp,...» deyilgən. Pawluska (xundakla Epafroditka) nisbətən pəkət «hizmət»la bar, qünki uningoja nisbətən pəkət bir hizmət, yəni Məsihning hizmiti, hux həwərnıng hizmiti bardur. «u... **silərnıng manga kılmaqçı bolıqan yardimınglarnı bejirıxtə yolukqan boxlukni toldurup əjlgə yuzlinıp, öz jenini təwəkkül kıldı»** — Pawlusning «yardimınglarnı bejirıxtə yolukqan boxluk...» deginı, Filippidiki jamaətnıng unıngoja kəngül bəlüxidə məlum yetərsızlık bar, degenlıki əməs; u, silərdə ümid kılıqıınglardək yardəmni yətküzüx pırsətliri qıkımoqan bolsımu, lekin əwətməkçı bolıqan kənglünglarnı qüxinimən, deməkçı. «Yardimınglar» degeñ söz grek tilida muxu yərdə «ibadəthanidiki kahınlik qurbanlık hizmitınglar»ni purıtıdıqan sözdur. ■ **3:1** Fil. 4:4; Yağ. 1:2; 1Pet. 4:13.

□ **3:2 «Itlardin həzi bolunglar, yamanlık kılouqııldardin həzi bolunglar, «tilim-tilim kəsküqılər»din həzi bolunglar!»** — «ıtlar» yalıqan təlim bərgüqi, Hudaning yolını burıoquqi qatarlıqlarnı kərsıtıdu. 3-7-ayətlərnı kərüñg. «Tilim-tilim kəsküqılər» intayın kinayilik, həjwiyy gəp bolup, u «adəmlər sünnətsiz (hətnisız) bolsa kutkuzulmaydu» dəp tərəp-tərəptə ixəngüqılərnıng hər birini sünnət kılmaqçı bolıqan Yəhüdiylarnı kərsıtıdu. Xu babtiki 3-8, -17-21-ayətlərnı həm izahatlarnı kərüñg. Sünnətnıng əhmiyiti, «əttiki sünnət» wə «rohıy sünnət» toqruluk «koxumqə söz»imizni kərüñg.

■ **3:2** Yəx. 56:10.

³ Qünki həkikiy sünnətlilər bolsa Hudaning Rohi arkilik ibadət qiləuqi, Məsih Əysadin pəhirlinip təntənə qiləuqi, ətkə tayanmaydıoqan bizlərdurmiz. ■ ⁴ Meningmu ətkə tayanəuqilikim bar! Baxkilar «öz ətlirimgə tayansam bolidu» desə, mən tehimu xundak; □ ■ ⁵ sünnətkə kəlsək, mən tuoqulup səkkizinqi küni sünnət kilindim; Israil millitidin, Binyaminning kəbilisidimən, «İbraniylarning ibranियisi» mən; Təwrat-kanuni tərəptin eytkanda, «Pərisiy» məzhəpidimu boləanmən; □ ■ ⁶ Hudaəqa boləan kizəinlikiməqa kəlsək, jamaətkə ziyankəxlik qiləuqi idim; Təwrat kanuni tələp qiləan həkkaniylikqa kəlsək, əyibisiz

■ **3:3** Qan. 10:16; 30:6; Yər. 4:4; Yh. 4:24; Rim. 2:29; Kol. 2:11. □ **3:4** «Meningmu ətkə tayanəuqilikim bar! Baxkilar «öz ətlirimgə tayansam bolidu» desə, mən tehimu xundak» — bu sözlər intayin muhım. «Ət»

yaxı «ətlər» toqruluk «Rimliklarəqa»diki «kirix səz»imzini kəring. «Əz ətlirimgə tayanəudək saləhiyitim bar» degini, «məndə Huda aldida gunəhimni yuəudək, özümni Hudaəqa əpləxtürgüdək qiləan ixlirim bar» degənliktur (məsilən, mən sünnət kilinəan, ətkəndə ibadəthanida nuroqun kurbanliklarni wə hədiyələrni sunəan, muhım diniy ərbabmən, qatarliklər).

■ **3:4** 2Kor. 11:21. □ **3:5** «... Təwrat-kanuni tərəptin eytkanda, «Pərisiy» məzhəpidimu boləanmən» — «Pərisiylər» Yəhudiylar arisidiki Təwrat kanunidiki tələplərni əng təkitləydiəan diniy məzhəp idi. «Təbirlər»nimu kəring.

■ **3:5** Yər. 49:27; Ros. 23:6; 2Kor. 11:22.

idim; □ ■ 7 əmma manga nemə ix «paydilik» bolsa, bularni Məsih səwəbidin ziyalik dəp hesablidim; ■ 8 Məsih Əysa Rəbbimni tonuxning əwzəlliki wəjidin, mən baxқа həmmə ixni ziyalik dəp hesablaymən; mən dərwəkə Uning üqünmu həmmidin məhrum boləqan; bərəkət, Məsihkə erixixim üqün bularni nijasət dəp hesablaymənki, ■ 9 Məsihtə bolup, özümdiki kandaqtur həkkaniylik (Təwrat qanunidin qıqқан həkkaniylik)tin waz keqip, Məsihning etiqad-sadiklikı arkilik boləqan həkkaniylik, yəni etiqad arkilik Hudadin boləqan həkkaniylikka erixələymən; □ ■ 10 muddiayim Uni tonuxtur; — yəni Uning əlöp tirilixining küq-kudritidə yaxap, Uning

□ **3:6 «Hudaqə boləqan kizəqinlikimoqə kəlsək, jamaətkə ziyankəxlik kילוquci idim»** — «jamaətkə ziyankəxlik kילוx» Hudaning iradisi əməs idi, əlwəttə; lekin xu waqıtlardiki Pawlus (Saul) Məsihgə qarxi bolup, «Məsihkə etiqad baqlaxni bolsa Hudaning yoli bilən qarxilaxқанlik, Təwrat qanunini buləqəqanlik» dəp oylaytti; xuning bilən xu qəqda u Hudaqə boləqan «kizəqinlik»ini hata yoləqə qaritip «jamaətkə ziyankəxlik kıldı». **«Təwrat qanuni tələp kילוqan həkkaniylikka kəlsək, əyibisiz idim»** — «əyibisiz» — demək, u Təwrat qanuni jəhətidin əzini əyibisiz dəp qaraytti. Keyin Hudaning Rohidin yorutuləqanda u Təwrat qanunidiki toluk tələpni bilip yetip, əzini tolimu əyiblik tonup yətti («Rim.» 7:7-25, bolupmu 7ni kəring). ■ **3:6** Ros. 8:3; 9:1; 22:3, 4; Gal. 1:13; 1Tim. 1:13.

■ **3:7** Mat. 13:44. ■ **3:8** Yəx. 53:11; Yər. 9:22; Yh. 17:3; Kol. 2:2. □ **3:9 «Məsihtə bolup, özümdiki kandaqtur həkkaniylik..tin waz keqip, Məsihning etiqad-sadiklikı arkilik boləqan həkkaniylik, yəni etiqad arkilik Hudadin boləqan həkkaniylikka erixələymən»** — «Məsihtə» — grek tilida «Uningda». ■ **3:9** Rim. 1:17; 3:21.

azabliroqta sirdax-həmdəmliktə bolup, Uning ölümünü ülgə kılıp özgərtılıp, □ ■ ¹¹ xundakla mumkin kədər ölümün tırlıxkə yetıxni muddia kılımən. □

¹² Ularoqa erıxtım yaki kamalətkə yəttım deməkqi əməsmən; lekin Məsih Əysanını meni tutuwelıxıda bolıqan muddia-nıxanıni özüm tutuwalsam dəp qepıp yürməktımən.

¹³ Qerındaxlar, mən özümni unı tutuwaldım dəp qarımaymən. Pəkət xu bır ıxnila kılımənki, ötüp kətkən ıxlarnı untup, aldimdiki ıxlaroqa ıntılıp, ¹⁴ nıxanıni qoqlap, Hudanını Məsih Əysada bolıqan büyük qakırıqıdiki in'amioqa qarap qepıp yürməktımən. ■

¹⁵ Əmdi arımızdın kimki pıxıp yetılqən bolsa

□ **3:10 «Uning (Məsihning) azabliroqta bolıqan sirdax-həmdəmlık»** — buning toqrısıda «qoxumqə sız»imzını kərüng. «**Uning azabliroqta sirdax-həmdəmliktə bolup, Uning ölümünü ülgə kılıp özgərtılıp...**» — Məsihtə bolıqan muhəbbət, həkkanıyılıq, yuwax-mulayimlik, səwr-takətlik, iman-etıqad wə baxqılarnı kəqürüm kılıx pozitsiyınıng əng ayan kılınoqan waqti bolsa Uning ölümıdə bolıqandur. Xuning bilən bızgə «Uning ölümü»dın əng qongqur, əng uluq ülgə kərülıdu.

■ **3:10** Rim. 8:17; 2Kor. 4:10; 2Tim. 2:11,12; 1Pet. 4:13.

□ **3:11 «xundakla mumkin kədər ölümün tırlıxkə yetıxni muddia kılımən...**» — Pawlusning muxu səzi, uning ahırkı künıdə ölümün tırlıxını muddia kılıxı əməs; qünki uning Məsihning künıdə ölümün tırlıxıgə kət'iy ıxənqi bır ıdı (1:21). «Ölümün tırlıx»tə, ıxəngüqılərdə nuroqunlıoqan yengı kabılıyətlər, yengı küqlər, yengı bilim-qüxənqılər wə wəhiylər pəyda bolıdu, Hudanını toluq xan-xəripı qəksız kərünüdu; lekin, Pawlus bəlkim muxu dəwrning əzıdə bu ıxlaroqa ıgə bolsam degən uluq muddiada bolıqan bolsa kərək. 12-ayətnı kərüng.

■ **3:14** 1Kor. 9:24; 2Tim. 4:7.

xu oy-məxsəttə bolayli. Əgər baxқиə oy-məxsəttə bolsanglar, Huda bunimu silərgə kərsitip beridu. □ ¹⁶ Qandakla bolmisun, qandak əlqəmgə yətkən bolsaq, xu əlqəm boyiqə kədəm besiwəryli. □ ■

¹⁷ Meni ülgə qilip əgixinglar, əy kərindaxlar, xundakla biz silərgə tikləp bərgən nəmunə boyiqə ohxax yolda mangojanlaroqimu kəzünglarni tikip, ulardin əgininglar. ■ ¹⁸ Qünki silərgə kəp kətim eytkinimdək, wə hazirmu kəz yaxlirim bilən kayta eytimənki, nuroqun kixilər Məsihning krestioqa düxmən bolup mangmakta. □ ■ ¹⁹ Ularning aqiwiti həlakəttur, hudasi əzining kərnidur, xəripi qilip mahtanoqini əz nomussizlikidur, oylioqanliri pəkət bu dunyadiki ixlardur. ²⁰ Həlbuki, bizning pəkralikimiz bolsa ərxtidur, biz dəl xu yərdin Nijatkarning qüxüxini

□ **3:15 «Əgər baxқиə oy-məxsəttə bolsanglar»** — Pawlusning bu degini, bəlkim nixanni qoqlixinglaroqa hərқandak namuwapik oyda bolsanglar» degən mənidə bolsa kerək. Bəzi alimlar bu ayətning: «Əmdi arimizdiki kimki «pixip yetilgən» (kinayilik, həjwiyy eytiloqan) bolsa, muxu oyda bolayli. Əgər silər baxқиə oylioqan bolsanglar, Huda buning hatalikini silərgə ayan qilidu» degən mənidə dəp qaraydu. Biz uningə qayil əməsmiz; ayətning ikkinqi qismi uningə zit kelidu. □ **3:16 «Qandakla bolmisun, qandak əlqəmgə yətkən bolsaq, xu əlqəm boyiqə kədəm besiwəryli»** — bəzi kona kəqürmilərdə: «qandakla bolmisun, qandak əlqəmgə yətkən bolsaq, xu əlqəm boyiqə kədəm besiwəryli, xu oyidimu boliwəryli» deyilidu. ■ **3:16** Rim. 12:16; 15:5; 1Kor. 1:10; Gal. 6:16; Fil. 2:2; 1Pet. 3:8. ■ **3:17** 1Kor. 4:16; 11:1; 1Tes. 1:6. □ **3:18 «nuroqun kixilər Məsihning krestioqa düxmən bolup mangmakta»** — «Məsihning krestioqa düxmən bolux» toqruluk «qoxumqə sez»imizni kəring. ■ **3:18** Rim. 16:17.

intizarlik bilən kütməktimiz — U bolsa Rəbbimiz Əysa Məsihdur. □ ■ ²¹ U barlik məwjudatlarni Əzigə boysunduridoqan kudriti boyiqə bizning əbgar bu tenimizni əzgərtip, Əzining xan-xərəplik tenigə ohxax haloqa kəltüridu. □ ■

4

¹ Əmdi, əy qerindaxlirim, səygənlirim wə təlpüngənlirim, mening xad-huramlikim, mening beximning taji boluquqilar, Rəbdə qing turunglar, i səygənlirim! ■

² Ewodiyadin ətünimən, wə Suntihədin ətünimənki, Rəbdə bir oy, bir pikirdə bolunglar! □

□ **3:20** «**Həlbuki, bizning pükralikimiz bolsa ərxtidur, biz dəl xu yərdin nijatkarning qüxüxini intizarlik bilən kütməktimiz**» — «Məsihning krestioqa boluqan düxmənlər» bolsa ərxkə əməs, həlki «bu dunya»oqa, yənə «zemin»oqa təwədur. ■ **3:20** 1Kor. 1:7; 1Tes. 1:10; Tit. 2:13; Ibr. 13:14. □ **3:21** «**U barlik məwjudatlarni Əzigə boysunduridoqan kudriti boyiqə bizning əbgar bu tenimizni əzgərtip, Əzining xan-xərəplik tenigə ohxax haloqa kəltüridu**» — «əbgar bu tenimiz» grek tilida «bizni təwən kildioqan bu tenimiz», yaki «bizni kiçik peillik kildioqan bu tenimiz» degənni bildüridu. Birsı təkəbburlixip kətkən bolsa tenidə hərəkəndə ajizlik, əbgarlik pəyda bolsa muxundə adəmlərnin qongqilikioqa hatimə berilidu, əlwəttə, xundəklə həmmimizgə kiçik peillikning toqra kelidioqanlikini roxən kərsitidu. ■ **3:21** 1Kor. 15:51; Kol. 3:4; 1Yuħa. 3:2. ■ **4:1** 1Tes. 2:19.

□ **4:2** «**Ewodiyadin ətünimən, wə Suntihədin ətünimənki, Rəbdə bir oy, bir pikirdə bolunglar!**» — Ewodiya wə Suntihe jamaəttiki aqa-singil idi.

³ Durus, mən səndinmu tələp qilimənki, i həkikiy həmboyunturukluk, hizmətdixim, bu ayallarning yardimidə boləin; mana ular mən wə Klimənt bilən billə, xundakla namliri «həyatlik dəptiri»gə hatiriləngən baxқа hizmətdaxlirim bilən billə hux həwər hizmitini ilgiri sürüxtə birgə kürəx qiloğan. □ ■

⁴ Rəbdə xadlininglar; mən yənə eytimənki, xadlininglar!■

⁵ Silərninğ mulayimlikinğlar pütkül insanoqa ayan bolsun; Rəb yeğindur!□ ■

⁶ Həq ix toqruluk əndixə qilmanglar; bəlki hər bir ixta təxəkkür eytip tilikinglarni Hudaqə dua həm iltija arqilik məlum qilinglar;■ ⁷ xu qəoqda adəmning oyliqinidin exip qūxidioğan, Huda igə boləğan hatirjəmlik qəlbininglarni wə oy-

□ **4:3 «mən səndinmu tələp qilimənki, i həkikiy həmboyunturukluk, hizmətdixim...»** — «həkikiy həmboyunturukluk hizmətdixim» Pawlus bu alahidə ibarə bilən məlum qerindixini kərsitidu. Pawlus uning ismini tilioqa almioğan bolsimu, xübhisizki, uning əzi wə Filippiliklarning həmmisi kimni kərsətkənlikini obdan bilətti. Grek tilida «həmboyunturukluk (hizmətdixim)» degən ibarə «süzügüs» bilən ipadiləngəqkə, bəzi alimlar «Süzügüs» degənni adəmning ismi dəp qaraydu. ■ **4:3** Mis. 32:32; Zəb. 69:28; Wəh. 3:5; 20:12; 21:27. ■ **4:4** 1Tes. 5:16; Ros.16:25 □ **4:5 «Silərninğ mulayimlikinğlar pütkül insanoqa ayan bolsun; Rəb yeğindur!»** — «Rəb yeğindur» degənninğ ikki mənisi bar: (1) Rəb Əysa etikədqilaroqa hərdaim yeğin; (2) Rəb Əysa yeğin arida dunyoqa kaytip kelidu. ■ **4:5** 1Kor. 10:11; İbr. 10:25. ■ **4:6** Zəb. 55:23; Mat. 6:25; 1Tim. 6:8,17; 1Pet. 5:7.

pikringlarni Məsih Əysada qoqdaydu. □ ■

8 Ahirida, əy kərindaxlirim, nemə ixlar həkikət, nemə ixlar aliyjanab, nemə ixlar həkkanıy, nemə ixlar pak, nemə ixlar hux-yekimlik, nemə ixlar xan-xəhrətlik bolsa, kişisi hərқandaқ ixlarda əhlaқ-pəzilət yaki mahtaxқа layiқ tərəplər bar bolsa, xu ixlaroqa kəngül koyup oylininglar. ■

9 Məndin əgəngən, kəbul kıloqan, anglioqan wə məndə kərgənlərninq hərқandiki bolsa, silər xularoqa əməl kilinglar; xundak kıloqanda hatirjəmlik Igisi boloqan Huda silərgə yar bolidu. □

10 Əmdi mən Rəbdə ziyadə xadlandimki, silər hazır ahirda mənə boloqan kəyümqanliқinglarni kaytidin kərsətinglar (bilimənki, mənə daim kəyünüp kədinglar, əmma pəkətla kərsitix pürsiti qikmidi).

■ 11 Mən bu gepimni, birər mohtajliқtin eytiwatқinim yok; qünki əhwalim қandaқla boluxidin kət'iynezər, barioqa қanaət kiliхni

□ 4:7 «... Huda igə boloqan hatirjəmlik қəlbinglarni wə oy-pikringlarni Məsih Əysada qoqdaydu» — yaki «Hudadin kəlgən hatirjəmlik қəlbinglarni wə oy-pikringlarni Məsih Əysada qoqdaydu» — grek tilidiki tekistə «Hudaning hatirjəmliki...» deyilidu. ■ 4:7 Yh. 14:27; Rim. 5:1; Əf. 2:14. ■ 4:8 Rim. 13:13; 1Tes. 4:3, 4, 5. □ 4:9

«xundak kıloqanda hatirjəmlik Igisi boloqan Huda silərgə yar bolidu» — «hatirjəmlik Igisi boloqan Huda» grek tilida: «hatirjəmlikning Hudasi» — demək, hatirjəmlik Bərgüqi həм Əzi hərdaim hatirjəmliktə turoquqi Hudadır. ■ 4:10 2Kor. 11:9.

өгiniwaldim. □ ■ ¹² Mən osal əhwalda yaxaxni bilimən, həm kəngriqiliktə yaxaxnimu bilimən. Hər ixta, hər əhwalda, həm toklukta həm aqlıqta, həm bayaxatqılıqta həm mohtajlıqta yaxaxning sirini öginiwaldim. ■ ¹³ Manga kudrət Bərgüqigə tayinip həmmə ixni kılalaydıoğan boldum. ¹⁴ Həlbuki, mening kıyinqilikiməoqa ortaq boluxunglar bilən yahxi kildinglar.

¹⁵ Silərgimu məlumki, əy Filippiliklar, mən Makedoniyə əlkisidin ayrılıp qıkkınimda, hux həwəрни baxқа yərlərgə yətküzgən dəsləptiki wakitlarda, silərdin baxқа heqkandaq jamaət berix wə qobul kılıx ixlirida mən

□ **4:11** «Mən bu gepimni, birər mohtajlıqın eytiwatqinim yok; qünki əhwalim kandaqla boluxidin kət'iynezər, barioqa kanaət kılıxni öginiwaldim» — rosul ularni «xadlandim» (10-ayət) deginini hata qüxinip qalmisun dəp bu səzni kılıdu. Xadlanoqanlıqı zindandiki aq qaloğan məhbusning tamakni kərginidiki xadlıqı əməs, bəlki jamaətning uningə keyüngənlikidin, jamaətning uningə boləğan sadıq muhəbbitidin xadlinixi idi. Xuningdək u ularə səzidə: «Mən həzirmu intayin həjətmən» degəndək purakni qıqirip qoyuxtin ənsirəydu. «Qoxumqə səz»imizni kərüng. ■ **4:11** 1Tim. 6:6.
 ■ **4:12** 1Kor. 4:11; 2Kor. 11:27.

bilən həmkarlxmioqan. □ ■ 16 Qünki Tesalonika xəhīridiki waqtimdimu ehtiyajim qüxkəndə silər mənə birnəqqə qətim yardəm əwəttinqlar. □ 17 Məning bundaq deyixim, silərdin birər sowəqatni izdəp sorioqinim əməstur, izdiginim bolsa həsawatinglaroqa *rohīy* mewining kəp toplinixidin ibarəttur.

18 Ləkin məndə həmmə nərsə bar, hətta yetip axkudək bar; silər əwətkənliringlarni Epafroditin tapxuruwelip terəmgə siqmay qaldim wə molqilikqə qəmdum. Bu əwətkininqlar intayin huxbuy, Hudaqə qəbul boləjudək, xundakla Uni

□ 4:15 «**Silərgimu məlumki, əy Filippiliklar, mən Makedoniyə əlkisidin ayrilip qıqkınimda, hux həwəni baxqa yərlərgə yətküzgən dəsləptiki waqitlarda, silərdin baxqa həqkəndə jamaət berix wə qəbul qilix ixlirida mən bilən həmkarlxmioqan**» — ayəttiki «...mən Makedoniyə əlkisidin ayrilip qıqkınimda, hux həwəni baxqa yərlərgə yətküzgən dəsləptiki waqitlarda» degən qisimning baxqa birhil təjimi: «... hux həwəning silərgə yətküzülgən dəsləpki künliridə, mən Makedoniyə əlkisidin ayrilip qıqkınimda...». Filippi xəhiri bolsa Makedoniyə əlkisidə; xunga qaysi təjimi toqra boluxidin kət'iyənəzər, Pawlus hux həwəni Filippiliklaroqa yətküzgəndin keyin, uni baxqa jaydikilərgə yətküzüx üqün qıqkanıdi. Xu qəqdə Filippidiki jamaət uningə iqtisadiy wə bəlkim baxqa jəhətlərdə yardəm qiloqanıdi. Pawlusning «berix wə qəbul qilix ixliri» degini, Pawlusning pəkət əzi üqünla əməs, bəlkı baxqilarni dəp ularning əwətkən yardimini qəbul qiloqanlıqini kərsitidu. ■ 4:15 2Kor. 11:9. □ 4:16 «**Qünki Tesalonika xəhīridiki waqtimdimu ehtiyajim qüxkəndə silər mənə birnəqqə qətim yardəm əwəttinqlar**» — «birnəqqə qətim» grek tilida «bir qətim, hətta ikki qətim...» degən ibarə bilən bildürülıdu. Adəttə bu ibarə «birnəqqə qətim» degənni kərsitidu.

hursən kilidioqan bir qurbanliqtək idi. □ ■ 19 Wə mening Hudayim silər mohtaj bolqan hëmmə nərsini Məsih Əysada bolqan xan-xəripidiki bayliqlarqə اساسən mol təminləydu.

20 Əmdi Hudayimiz həm Atimizqə əbədil'əbədgiqə xan-xərəp bolqay! Amin.

21 Məsih Əysada bolqan barliq muqəddəs bəndilərgə salam yətküzüqlar. Yenimdiki qerindaxlardinmu silərgə salam!

22 Barliq muqəddəs bəndilərdin, bolupmu Qəysər *imperatorning* ordisida bolqanlardin silərgə salam!

23 Rəbbimiz Əysa Məsihning mehır-xəpkiti rohiqlarqə yar bolqay!

□ 4:18 «silər əwətkənliringlarni Epafrodittin tapxuruwelip terəmgə siqmay qaldim wə molqilikqə qəmdum» — «terəmgə siqmay qaldim wə molqilikqə qəmdum» degənlik grek tilida bir söz bilənla ipadlilinidu. Pawlusning bu sözi bilən, pəkət jismaniy jəhəttıla hëmmə nərsəm bar degənni əməs, rohiy jəhəttimu tolimu huxal bolqanliqini, tolimu təsəlli tapqanliqini, tolimu oqəyrət qiloanliqini bildüridu. ■ 4:18 İbr. 13:16.

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5